Intervjuare: Ja, då är det här en intervju för KAFFE-projektet som handlar om e-infrastruktur som har att göra med forskningsdatahantering och forskningsdataarbete och de behov och erfarenheter som forskare har kring sådant arbete. Och vi är väldigt glada att du medverkar i den här intervjun för att vi behöver forskares berättelser. De spelar roll i det här utvecklingsarbetet.

Syftet med projektet är alltså att kartlägga hur forskare arbetar med forskningsdata och vilka behov som finns. Målet är att kunna utveckla bästa möjliga stöd för er så att ni kan fokusera på er forskning. När vi säger utveckla så pratar vi alltså om egentligen alla svenska lärosäten. För att vi jobbar från SND med alla lärosäten, i princip. Och för att strukturera diskussionen baserar vi den på en förenklad modell av arbetet med forskningsdata som innehåller faserna av planering, datainsamling, analys, tillgängliggörande/delning, bevarande och rapportering. Och du kommer att se dem, så det är inte något du behöver hålla i huvudet.

Deltagare: Nej, bra, och inte behöver anteckna dem.

Intervjuare: Och det kommer inte på tentan. Däremot ska jag säga också att när vi analyserar materialet sen så kommer vi att titta på förmågor ur ett verksamhetsarkitekturperspektiv. Det vill säga, en förmåga är någonting som man behöver kunna göra oavsett hur man gör den och vem som gör den. För det kan ju variera då utifrån olika situationer och forskningstraditioner. För att vissa saker behöver man ändå alltid kunna göra på något sätt. Och då kan man fokusera på att se vad är det som går att göra och vad är det som inte går att göra istället för, gör vi det på det här sättet eller på det här sättet? Så att man inte låser sig i diskussionen om använder vi rätt programvara. Utan har vi någon programvara för detta?

Deltagare: Ja, precis.

Intervjuare: Och förmågor inkluderar då processer, informationsresurser, kompetenser, regelverk, IT-stöd, allting som går in under e-infrastrukturer. Så allt som behövs helt enkelt för att kunna hantera forskningsdata väl och genom alla faser i ett forskningsprojekt. Och e-infrastrukturen är kanske inte något som man tänker på i vardagen, men det är liksom den här underliggande infrastrukturen som behövs på ett

lärosäte för att forskning ska kunna bedrivas. Och ibland kanske på ett lärosäte i kombination med andra lärosäten eller med andra verksamheter.

Kan vi visa bild ett? Så den här bilden vill bara visa lite grann de olika nivåerna av e-infrastruktur för forskningsdata som vi har identifierat. Jag kommer lite grann att hänvisa till tidigare projekt. Vi har haft två tidigare projekt, ett på Lunds universitet och det är därför det på nivå två står ”LU” på sista punkten. Och ett som har varit Lund plus Chalmers plus Örebro. Så nu har vi gått vidare till att försöka få in ännu flera lärosäten (.)

Deltagare: Just det.

Intervjuare: …och har en bredare syn på det hela. Och dessutom få in humanister som inte fick vara med i de första två.

Deltagare: [skrattar]

Intervjuare: Så, det här är ju liksom de olika nivåerna med IT-infrastrukturen i botten vad gäller lagring och nätverk och sånt. Och sen har vi forskningsinfrastrukturen för att skapa och processa data. Forskningsdatahanteringen som är verktygen för att arbeta med forskningsdata och så småningom också, eller högst upp ska vi säga, de människor och den information som behövs för att skapa ett stöd för arbetet med forskningsdata. Så det är den här ganska stora bredden och de olika nivåerna som vi tänker så att vi är intresserade av alla de här. Och rent praktiskt så kommer det inte betyda mycket mer än att jag kommer att ställa kanske frågor som borrar in sig lite grann ibland.

Sen är det så att själva intervjun kommer att gå till så att vi kan väl utgå från en forskningsaktivitet som du får välja själv, men jag förstår att du just har avslutat ett projekt som du har dessutom dokumenterat och tillgängliggjort. Så det finns kanske ett naturligt projekt.

Deltagare: Ja, faktiskt, håller på att dokumentera och tillgängliggöra [skrattar].

Intervjuare: Håller på att dokumentera. Ja, det är perfekt. Då är det ju aktuellt, kan vi säga.

Deltagare: Ja.

Intervjuare: Men det är ju också så att kommer du på någonting annat, andra synpunkter och sånt, vi tar glatt emot alla synpunkter och erfarenheter som du har. Det behöver alltså inte begränsas till det här, utan allting är av värde för oss.

Och om vi tar bild tre då. Eller kanske, ja, vänta, gå tillbaka till bild två är du snäll. Tack. Det här är hur resultatet alltså var en modell som skapades efter de förra projekten. Så att vi har en slags progression av ett forskningsprojekt som man ser, den här inre cirkeln med de här faserna. Planera, skapa/samla in, analysera, tillgängliggöra, bevara och rapportera. Och utanför den så är det då mindre förmågor som har visat sig vara användbara och som forskare har tagit upp i sådana här intervjuer. Det här är inte någonting som vi ska fokusera alltför mycket på, utan vi kommer att hålla oss till bara den inre ringen. Och det är nu lite elegant som vi får bild tre. Yes.

Och sen är det så att, till att börja med så vet vi att det här inte är en kronologisk skildring av hur ett forskningsprojekt fungerar, utan det här är väl mera en, ja men det här är en logisk ordning då. Man planerar någonting innan man samlar in det och man samlar in data innan man analyserar dem. Men sen kan det ju vara så naturligtvis att man går in och så samlar man in andra data och går tillbaka och sådär. Och jag ska försöka att föra oss framåt fas för fas. Men om du kommer på någonting som liksom ligger bakåt eller framåt i det här, det gör ingenting heller, det är bara att liksom, vi löser det på något sätt.

Deltagare: Ja.

Intervjuare: Det är sån tur att det här inte är en podcast.

Deltagare: [skrattar] Ja, precis. Vem det nu är som ska transkribera det här sen som behöver lyssna.

Intervjuare: Och så under tiden så kommer vi att ta anteckningar i de här små rutorna som kommer att växa.

Deltagare: Ja.

Intervjuare: Och då har du en möjlighet att se också om vi har fått någonting om bakfoten eller missat någonting. Så att du kan säga till under tiden eller du kan vänta och så tar vi också i slutet, så får du en chans att läsa igenom och ha synpunkter. Så att vi bara får med det rätt. Och de här små figurerna uppe i hörnet. Jag kommer att be dig att sätta betyg på de olika faserna och hur nöjd eller missnöjd eller, den mittersta figuren där är tänkt att vara... Vänta, vad var det var nu då? Liknöjd? Alltså, ingen åsikt. Vi kör på ingen åsikt [skrattar].

Deltagare: Precis, ja.

Intervjuare: Så, av erfarenhet så vet vi att det bär emot att säga att man är missnöjd. Men jag hoppas att du sen när vi kommer dit känner att du kan vara uppriktig med hur du känner inför de här.

Deltagare: Absolut.

Intervjuare: Vi lovar att inte skvallra till någon.

Deltagare: Jag är bra på att vara missnöjd med saker [fnissar].

Intervjuare: Ja, men vad bra. Strålande. Det är ofta bättre om man ska utveckla någonting. Så folk som säger ”meh” är sådär bra. Nåja. Jag ska se så jag inte har (.) missat någonting. Nej. Några frågor innan vi sätter igång?

Deltagare: Nej. Jag tänker vi sätter igång. Om det blir en fråga så får jag sen helt enkelt, så får ni tydliggöra då.

Intervjuare: Absolut. Och då är ju den första frågan om du bara kortfattat skulle kunna berätta om din forskning. Och gärna med fokus på vilka forskningsdata eller vilket empiriskt material du har och hur du arbetar med det.

Deltagare: Ja, precis. Och det gör också att jag utgår då i ett konkret forskningsprojekt där den empiriska fasen sträckte sig över ett år, så det är ett år av material och datainsamling. Och i det så (.) jag blir det så nervöst, vad kan jag säga så att det inte blir persondata? Men jag berättar helt enkelt. Ja, ja. För jag vill egentligen börja så här att den typen av forskning som jag har gjort det är aktionsforskning. Så det är en

deltagarbaserad forskningsansats som vi använder där vi väldigt mycket skapar forskningsdata tillsammans med de personer som vi forskar med. Vi är också lite måna om att prata just om dem som medforskare och egentligen inte forskningspersoner. Så att vi tänker att här är det kunskap som vi skapar tillsammans snarare än att det är vi på något sätt. Ja, ni vet det här, ”nuggets”, att man hämtar bara ut någon annans hjärna sådär.

Det andra som utmärker det här sättet att arbeta är att det är väldigt iterativt, etnografiskt inspirerat och med det är det ganska öppna och dynamiska forskningsdesigner. Och då blir det kanske inte så att man egentligen planerar för all sin datainsamling från början, utan det är väldigt mycket att man börjar träffas och utgår från ett konkret problem som man står då inför.

I det här fallet har jag jobbat med fyra olika grupper. Jag har helt enkelt träffat de personer som leder de här grupperna. Och så har vi börjat samtala om vad gör ni egentligen? Vad är det som fungerar väl? Vad är det som fungerar som är svårare? Utifrån det har vi försökt att resonera oss fram till hur vi skulle kunna samla in data. Det har blivit lite olika i de olika grupperna. Överlag ska man säga att det är en blandning av deltagande och observation. Väldigt korta enkäter. Man kan egentligen inte säga enkäten, ni vet, sju frågor som går ut till deltagarna efter ett samtal till exempel där man då kollar: Var ni nöjda med det här? Några idéer hur man kan göra bättre?

Men också ganska, delvis, på något sätt reflekterande utvärderingssamtal i själva grupperna. Man helt enkelt frågar gruppen: Vad tycker ni om det här? Vad är det som går bra? Så också ganska mycket autoetnografiskt material, som vi kanske inte hade tänkt att använda så mycket från början men som fick mycket större plats senare, på något sätt. Håller på att analysera kanske framför allt för att skriva fram det här. Så ja, jag tror det är de datatyperna, fyra grupper, deltagande observation, intervjuer.

Intervjuare: Så om vi börjar i (.) planeringsfasen här. För det kommer ju vara så att vår fokus är just på hur datahanteringen har fungerat både före, under och efter. Före, då är det ju planering vi pratar om. Hur ser planeringen ut för den här? För det är klart att man kan alltid återgå till (.) ”Okej, vi har planerat för en viss typ av datainsamling. Vi har

samlat in de data vi upptäcker att vi behöver andra data eller mer data. Går tillbaka och planerar igen.” Men, om vi tänker logiskt, planeringen innan man börjar samla in någonting. Hur ser det ut för er där, eller för dig?

Deltagare: Precis, jag tänker att det är verkligen en kombination av att (.) Om man tänker aktionsforskning. Då tänker man att man jobbar cykliskt i de här olika delarna för att (.) Man planerar, man gör, man iakttar, man utvärderar. Och på det sättet så finns det ju absolut de här faserna men de är kanske ganska ofta återkommande. Så på ett sätt tänker jag att planering skedde (.) Det här projektet var delar av ett större projekt. Så då var vi en forskargrupp. Och på ett sätt så har vi planerat datainsamling redan där. Alldeles i början där man ändå också bestämmer vilken typ av material är det. Vilken forskningsdesign har vi? Bara det här att vi bestämmer att det är aktionsforskning. Ska vara deltagarbaserat. Det betyder att vi måste fånga in deltagarnas åsikter om olika processer och delar och så vidare.

Så en del av planeringen är ju på väldigt övergripande projektnivån. Där man kanske framför allt sätter de här stora ramarna inom vilka man sedan kan utskilja en mer detaljerad form av planering där man planerar då för (.) Jag skulle säga nästan olika datainsamlingsinsatser. Och i mitt fall så var det ju väldigt mycket i samtal med de här personerna som ledde olika grupper, olika typer av samtalsgrupper. Och vi då funderade kring, ”okej, vad är ditt syfte med den här samtalsgruppen?” Så ja, skrev vi upp det. Hur kan vi då fånga in det? Och då kom vi till exempel fram till, okej, det som vi vill göra i den här gruppen är att vi vill skicka ut ganska korta enkäter direkt efter gruppen.

Så det är ju planeringsfasen. Sen om man bryter ner det ännu mer, då är det i praktiken jag som går in och skriver ett förslag. “Jag tänker att vi ska kanske ha de här fem frågorna.” Och så bollade vi fram och tillbaka. “Fungerar det eller fungerar det inte?” Och sen är det jag som då bestämmer. Okej, det är den här typen av program som vi ska använda. Vi kommer att skicka ut länkar till deras mejladresser. Det kommer att gå till så här och så här, så verkligen den här detaljplaneringen. Men sen, kollade vi och stämde av med dem, att de tyckte att det här blir bra. I grunden var det då jag som på

ett sätt klev in, kanske också med någon slags tanke på att här finns ändå en viss kompetens kring hur kan man formulera frågor så att de blir bra?

Men sen tänker jag att det blev väldigt snabbt sådana här spår. Då analyserar vi svaret på det här och så ser man direkt att den här frågan var det ingen som förstod. Så då kanske bara till nästa vecka, så behöver man göra om. Så då planerar man igen datainsamlingen. Och hur ser det ut nu egentligen? Behöver man kolla det? Och på det sättet så är det nästan så att analys och planering börjar gå hand i hand. Alltså bara genom att titta då, men vad är det egentligen för material som kommer in? Blir det också nästan så att man börjar planera, okej, men det här måste vi göra om. Eller det som vi då såg, som jag såg ganska snabbt, att ibland så var kvaliteten av datan som vi samlade in inte tillräckligt djup, eller tjock, för att verkligen förstå. Som sen leder mig till att säga, “ja men kan jag inte få vara med någon gång och titta och så planera för deltagande observation?” Väldigt mycket som ett resultat egentligen av den första datan som kommer in.

Intervjuare: En del i varje fall av det som ni samlar in då är personuppgifter och det är en hel del data som det rör sig om. Var det någon del av planeringen som rörde just att det var datatyper som behövde lagras på speciella sätt eller så? Eller var det inte en aspekt av planeringsarbetet egentligen?

Deltagare: Jo, men det tycker jag, verkligen. Där är ju både på den övergripande nivån som vi nämnde först, alltså projektnivån där man då också ansöker om etikprövning behövde vi göra, för det här var känsliga personuppgifter som det rörde sig om, så hur skriver vi fram det? Så har vi också sätter de här yttre ramarna.

Men sen också när det gäller de här mer konkreta datainsamlingsinsatserna då behövde vi fundera på, hur kommunicerar vi det här med informerat samtycke till alla som är med i de här grupperna, att de förstår, hur gör vi det, vem gör det, hur skickar vi ut information till forskningspersoner? och så vidare. Så det var absolut en del av planeringen. Både på det här mer övergripande sättet och på det konkreta sättet men däremot där tänker jag att, du kanske sätter fingret på någonting, för det ändrades ju inte sen, utan det var mycket mer en planering som vi gjorde i början av varje grupp,

eller i början av projektet sen igen av varje grupp, men när det låg fast, då ändrades det inte sen igen.

Intervjuare: En fråga som jag ju ska förväntas inkludera här också på varje av de här faserna handlar om lagring. Och det är klart att när man planerar, då har man inga data att lagra, men man kanske funderar kring lagringsbehov, eller var det aldrig ett bekymmer som var värt att fundera över?

Deltagare: Nej, det var egentligen inte ett bekymmer, för att på skolan har vi en datalagringslösning som vi på ett sätt ska använda. Det blir så att "den här ska du använda, här är din mapp, all forskningsdata ska in där". Och på det sättet blir det ganska tydligt. Och det är ju också, tänker jag, delvis av det som man planerar, men (.) Nu när vi pratar om det, känner jag att det är också väldigt mycket som man gör kanske halvt omedvetet, bara genom att skriva en ansökan om etikprövning, då behöver man ju sätta sig och fundera på, okej, men om jag vill spela in det här samtalet, hur gör jag det? Ja, just det, men då får det inte vara kopplat upp till internet, för den här ljudfilmen får inte komma ut där, utan hur gör jag då? Hur dockar jag in och vad ska jag överföra och så vidare? Så det var kanske en planering som också mycket hände där, när vi skrev ansökan.

Men eftersom det finns ganska tydliga rutiner, tycker jag, kring det här på vårt lärosäte, så var det inte så (.) Det fanns inte så många öppna frågor kring det här, utan det var lite så här, utan så här gör vi, och så gör man så.

Intervjuare: Okej, så tydliga praktiker där att följa, helt enkelt.

Deltagare: Ja, men det tycker jag.

Intervjuare: Jag tittade på, för att vi ska ju liksom försöka ha en jämförbarhet här, så jag måste på något sätt följa ett manus här som talar om för mig att, jag ska fråga också för säkerhets skull, om det var några stödfunktioner på ditt lärosäte som var inblandade i de här planeringsbitarna. IT, i och med den här lagringslösningen som redan fanns, så var ju IT på något sätt implicerat i varje fall. Men var det några andra stödfunktioner som ni utnyttjade?

Deltagare: Ja, precis det, det är IT. Sedan (.) Det är ingen stödfunktion, men eftersom vi var i en forskargrupp som också skrev den här etikprövningen tillsammans, så är det ju också att alla deras erfarenheter, eller alla våra erfarenheter, kommer in, så är det någon form av kollegialt stöd, även om det inte är uttalat hos oss som stödfunktion. Men sen har vi också en stödfunktion kring forskningsdata. De kommer in och hjälper till med din fundering kring vilken typ av data är det här, om man behöver ha stöd. Och kanske nu, och det kommer jag säkert tillbaka till, sen, men som också nu är mycket det här, nu ska den här forskningsdatan komma ut och bli tillgänglig till, till fler och så. Det är mycket stödfunktionen också som är ansvarigt för att se till att vi faktiskt gör det.

Intervjuare: Och frågan om stöd kommer att komma för varje–

Deltagare: Ja, precis.

Intervjuare: Är det någonting mer kring planerandet, eller ska vi glida över försiktigt till att Skapa eller Samla in data?

Deltagare: Nej, men vi kan glida(--) Jag tänker från mitt perspektiv, och nu framstår jag kanske som ganska ostrukturerad, men, ganska mycket av datan som är inte så planerad. Och där tänker jag att, nu är det ju min fördom, men jag tänker att man har ju vissa typer av forskningsdesign där det är väldigt planerat. Okej, vi har den här forskningsfrågan, och vi tar in det här, men i den här typen av forskning som vi gör, som också väldigt mycket handlar om att bara lyssna in i ett sammanhang, leva sig in i ett sammanhang, där tror jag ibland att planeringen fungerar lite annorlunda och där man kanske också behöver delvis lite andra förmågor just för att planera, för att där är planering väldigt mycket relaterat till att känna av, på ett sätt, ett lokalt sammanhang. Så (.) det tänker jag någonting som kanske (.)

Intervjuare: Jag tror att vi delar uppfattning där. Men insamlingen då, och med insamling här, eller skapa och samla in, det är alltså de förmågor som krävs för att ta en från “Jag har inga data” till “Jag har data”. Och det kan ju ske på jättemånga olika sätt, beroende på vilken disciplin man är i och vilka sorters data man ska ha, och man kallar det för olika saker, så vi har valt ”skapa och samla in”, men det är alltså hela den, oavsett vad man kallar det, när man går från “inga data” till “har data”.

Du började prata lite grann om olika datatyper. Vill du säga lite om hur du eller ni samlade in de här olika typerna av data? Rent konkret?

Deltagare: Ja, precis. Och (.) Om vi tar helt enkelt ett litet steg tillbaka, då tänker jag, en fråga är på ett sätt ”vad är forskningsdata egentligen? När samlar vi in forskningsdata och hur skapar vi den?” Och det som jag såg sen när jag började skriva fram det här, att genom det sättet att jobba med aktionsforskning, där de här iterativa cyklerna är viktiga, så blev det naturligt att skriva fram en kronologi av vad som hade hänt i det projektet, och förändringar över tid och så. Och då blev en ganska stor del av forskningsdata egentligen någon slags organisation av projektet. Så att [skrattar lite och suckar], nu försöker jag säga det här på ett klokt sätt, men på ett sätt, projektledarskap är delvis väldigt nära relaterat till en viss typ av insamling av forskningsdata. Alltså, det här när någon bara skriver att, ”ja men, nu kan jag inte delta i det här mötet, för det här och det här har hänt i min organisation”, så kan det sen bli en väldigt viktig del av forskningsdata, även om den aldrig kommer in som forskningsdata, eller genom någon av de här på ett sätt mer strukturerade insamlingsmetoderna som vi har.

Så jag tror att en grundläggande förmåga, det är att den här förnimmelsen, att det här kan få bäring på det här projektet, det här måste jag dokumentera, även om jag kanske inte hade planerat för det här, eller jag har inte tänkt att samla in det här. Men det här samtalet, eller det här mejlet, eller den här händelsen, den kan vara viktig och den måste jag fånga in. Så där finns det, tror jag, en ganska stor del av lite(--) Så fångade forskningsdata, i vilken typ av data det är också, men som är viktigt, som har varit viktigt. Sen finns det de här lite mer klassiska delar av forskningsdata som på ett sätt, tyckte jag, blev också lättare att hantera. Säg, enkätsvar. Okej, men man skickar ut den här enkäten. Jag använder då ett, ja, enkätverktyg som finns kommersiellt, som vi betalar någon slant för. Och så kan man skicka in det, ute där, och det samlas ju in då i det här verktyget. Sen så jobbade jag också så att jag exporterade datan då i CSV-format och sen pumpade in där i den här lösningen som vi har för att just hantera forskningsdatan.

Så, egentligen att allt som vi skapade i slutändan skulle hamna där. När det gäller deltagande observationer, där är det ganska mycket, helt enkelt beskrivningar, där vi då har fältanteckningar från olika möten, olika träffar. Dels finns det också sådana

anteckningar när det gäller möten och samtal i form av anteckningar, men där fanns det även inspelade. Till exempel sådana här, man träffas via Zoom eller Teams eller vad det nu kan vara och spelar in det helt enkelt. Där liknar det ju intervjuer, men kanske ganska öppna typer av intervjuer. Man tänker att ett samtal är i grunden (--) vi pratar ofta om forskningssamtal istället för intervjuer, just utifrån den här tanken att det är inte vi som försöker att få in någon annans tänkande, utan att i ett samtal så tänker vi tillsammans. Och det att tänka tillsammans, det är i sig då en typ av forskningsdata som måste kommas in.

Sen så har jag valt att transkribera de här, datafilerna, för att konvertera till text. Sen fanns de där sen, för analys. Men analys är nästa, så det ska jag inte säga någonting om nu. Nej, jag håller på att lära mig det här [ler].

Intervjuare: [skrattar] Kan jag fråga om just skillnaden mellan fältanteckningar och de här inspelade samtalen? För jag kan tänka mig (.) min erfarenhet är att när man tar anteckningar så hinner man inte anteckna allt, utan man gör ett urval av vad man antecknar och man gör sammandrag och så vidare. Min upplevelse är då att det skulle kunna vara så att fältanteckningar (.) Som du säger, att analys och planering tenderar till att på något sätt flyta ihop. Kan det vara så att insamling och analys också flyter ihop är väl vad jag försöker fråga? Eller är fältanteckningarna objektiva sammandrag?

Deltagare: Nej, det, det tycker jag(--) Men, ja här finns också säkert lite olika vetenskapsteoretiska positioner så, men jag tänker att det finns inget (.) det finns ingen otolkad data. Det som vi gör när vi skapar data är att vi tolkar världen. På samma sätt som vi gillar att prata om det här med forskningssamtal så gillar vi att prata om att vi genererar data snarare än att säga att vi samlar in, för vi tänker att datan finns inte där som någonting som man kan bara gå i skogen och plocka svamp och nu har man all sin data. Det är en väldigt aktiv process för att skapa tolkning. Tolkningar som man skapar, de är ju alltid, ja, just tolkningar. På ett sätt blir det väldigt tydligt i fältanteckningar och kanske det som jag gillar med fältanteckningar också. Om du tittar på (--) Ofta gjorde jag så att jag skrev ganska hastigt medan någonting pågår, lite stödord, och sen efter det så skriver jag rent så att jag själv ska förstå om några dagar. Men där finns ju väldigt ofta (--) mina personliga känslomässiga reaktioner på någonting som händer i rummet.

"Det här hände, det undrar jag hur det kändes." Eller "Här blev jag jätteuttråkad". Och det är ju väldigt personliga intryck. Men i det, just den här frågan, "Hände det någonting i rummet här som är värt att undersöka vidare?" Och eftersom vi hade den här cykliska processen, blir det ju då möjligt att helt enkelt prata med andra personer om det här. Eller att ta det här, till exempel, för att skapa en fråga i en enkät och säga: "Är det här som jag känner, är det flera som har liknande tankar och som kan tänka i liknande banor?" Och så vidare.

Intervjuare: Jag funderar på (.) Är det liksom så (.) så som du beskriver det nu så känns det som att allting löpte på enkelt. Var det några utmaningar i själva insamlings- eller i genereringsskedet? I våra termer, saknade du några särskilda förmågor som du gärna hade sett funnes för att göra det lättare att samla in data eller möjliggöra insamling av någonting som du faktiskt inte kunde samla in nu?

Deltagare: Ja, jo men absolut. Innan så lovade jag att jag var bra på att vara missnöjd. Nu är jag inte så missnöjd, det låter det inte som [ler]. Nu finns det också en tendens, tänker jag, nu vet jag inte alls om ni håller med, men min känsla är att så fort man har avslutat ett projekt och man har publicerat nånting om det, då är det ett bra projekt. Då är vi inte så jättekritiska längre till vilken data vi egentligen samlat in [ler]. Också för att vi gått genom den här fasen och förstått att den här datan blev ganska tunn och den här hjälper mig inte alls och så. Man har behövt att hantera det inom projektet och så har man hanterat det och så känner man sen att det gick ju bra ändå. Men jag tyckte att det var (.) just de här datainsamlingsmetoderna, eftersom de var så väldigt öppna från början (..) tyckte jag det fanns ganska många moment, där jag kände att här får vi inte tag i det som vi egentligen undersöker. Vi hade då bestämt att vi skulle ha den här gruppen, sen så skulle vi skicka ut några frågor, det skulle inte vara för många frågor, så att det inte blir för tungt att svara på det, men några frågor, och så får man svar. Och så (..) Och så, det är säkert också bara min förmåga, hur bra är man på att formulera sådana här frågor, men vi hade till exempel en fråga: "Hur upplevde du stämningen i gruppen?" Och så får man istället svar: "Bra, okej, bra, bra, god." "Okej, men det här kan ju inte göra någonting med." Det är inte så att det inte säger någonting, det säger ju

någonting, men variationen i datan är så liten att det hjälper inte riktigt mig att förstå vad är egentligen de här sociala dynamikerna som man gärna skulle vilja undersöka?

Och där fanns det, tycker jag, en ganska stor fråga: “Hur närmar vi oss den här sociala verkligheten på ett bra sätt?” Och i slutändan blev det ju nästan så att man säger att “Okej, men här, nu kan vi säga att vi jobbade med datortriangulering, men det blev för mycket mer ett resultat av att vi helt enkelt behövde förstå, eller jag försökte förstå: “Vad händer här?”, än medveten strategi.

Sen, och det tangerar ju det där med planering, jag tänker att en fördel i det här öppna arbetssättet är ju att man har alla möjligheter att anpassa. Men nackdelen, tänker jag, som man har, är att det är också väldigt lätt att man tappar saker ur sikte. Bara följa ett spår och inse sen att det här har vi inte frågat om i våra intervjuer, eller den här datan ger oss inte riktigt det som den ska ge oss.

Och sen, och det här är ju kanske specifikt för aktionsforskning, den här deltagarbaserade typen av aktionsforskning som är gjord, så blev det också väldigt svårt ibland att förhandla tillgång i relation till mina medforskare. Det jag är fortfarande övertygad om i grunden, på ett sätt, är den etiska dimensionen av deltagarbaserad aktionsforskning, den här idén om en forskning, det är, åtminstone för oss, inom vårt fält, någonting som vi gör tillsammans med andra människor. Det är inte vi som bara går in och beskriver och sen på ett sätt har vi avtecknat verkligheten, utan det är ett samtal, det är förhandlingar.

Och det som blev så väldigt tydligt för mig med att göra det här projektet – nu kan vi skratta och säga, men det här vet ju alla, men det visste jag kanske inte [ler], eller inte tillräckligt mycket, det är det här att jag har så mycket mer tid för det här projektet än vad de har. Varje möte, det låter jättefint det här att vi jobbar med forskningssamtal, men det betyder att de behövde ta tid till de här forskningssamtalen. När man sen känner att vi vill gärna uppdatera den här enkäten, eftersom jag jobbar så otroligt forskningsetiskt så kommer jag såklart förankra det mot de här personerna innan vi skickar ut det. Men det tvingar ju också dem att faktiskt ha tid att sätta sig in, att läsa på, att förstå, vad är nu egentligen skillnaden i den här formuleringen och i den här

formuleringen. Så att, det idealet att skapa data tillsammans med andra, det var mycket, mycket svårare att upprätthålla i praktiken än (.) än, vad jag kanske hade tänkt så där i min planerafas [skrattar lite].

Intervjuare: Parentetiskt ska jag säga att jag är glad att du också har detta, för att även om det inte påverkar vårt projekt här direkt, så har det bäring på vårt arbete kring öppen vetenskap, eftersom det här med medborgarforskning av olika varianter är ju en av de nationella prioriterade områdena. Och jag tycker det är väldigt spännande att höra olika synpunkter på hur det kan fungera i olika ämnesområden. Så jag är väldigt glad personligen för att du nämnde detta. Men det låter mera som att det egentligen är metodproblem kanske då än återigen i våra termer förmågeproblem. Det var metoden som gjorde att det var svårigheter snarare än (.) lärosätets eventuella olika förmågor och stöd.

Deltagare: Jo men, på ett sätt så håller jag med. Sen tänker jag att frågan är om vi kan skilja metod och förmåga så enkelt? En förmåga är ju att kanske hjälpa folk att förstå hur kan jag använda mina metoder? Eller att hjälpa dem att planera, att om de använder den här metoden, att tänka igenom olika svårigheter som kan uppstå. Och där blir det kanske ofta så som det också var här, att jag tänker att det här arbetssättet med deltagarbaserad aktionsforskning, det är inte jätteetablerat inom vårt fält, utan det är lite nytt och då finns det inte lika många erfarenheter. Men där skulle jag absolut säga att vi håller också på att bygga upp en förmåga i relation till att skapa ett material, att generera data i det här forskningsparaplyet. Så jag tänker att det (.) att det ändå är kopplat på något sätt.

Intervjuare: Bra. Ska vi gå vidare till analys?

Deltagare: Ja.

Intervjuare: Och då ska jag också säga det att även här så är det ju så att vi är ju låsta lite av att vi jobbar mot så många discipliner och forskningstraditioner som möjligt. Och att i vissa områden så är det liksom, det kallas analys, andra kallar det för analys och tolkning. Ytterligare några kallar det bara för tolkning. Och jag kommer ju då från ett fält där vi kallar det för läsning. Men, det är i vilket fall som helst det att jag har mina data.

Och i andra ändan av hela den biten där så har jag min kunskap. Och sen kan man kalla det för lite olika saker att göra på olika sätt. Men från data till kunskap, att det är den resan som vi pratar om.

Deltagare: Precis, och då kan man ju gå tillbaka till det som vi redan pratade om. Tänka på ett sätt och börja med faserna för att generera data och att analysera att det är redan jätteintimt, alltså kopplat ihop. Åtminstone så som jag tänker kring det här, och som jag tänker att vi tänker som har varit med i det här projektet, så är det inte att vi får av datan och när vi har den sen, då sker analysen eller tolkningen utan att det händer redan när vi då skapar ett material. Det är andra som jag tänker är utmärkande för det här projektet och det här sättet att jobba, är att man försöker att analysera data i väldigt nära samverkan med dom som man, ja, med dom här medforskarna helt enkelt. Så på ett sätt är tanken att istället för att vi ska ha en forskare som går ut i världen, hämtar sina data, sätter sig på sitt kontor för att göra analysen och beskriva den där världen där ute så måste mycket av analysarbetet ske i fältet tillsammans med de personer som faktiskt gör det här. Och en del av det är ju ganska grundläggande, “member checking”, när man helt enkelt har skrivit fram en tolkning, presenterar den, diskuterar den, med de personerna som man i grunden skriver om eller skriver med och bara kollar: Men nu har jag skrivit så här, vad tycker ni kring det?

Men i det här sättet som vi har jobbat är också de här forskningssamtalen som jag har pratat om, de är både ett sätt att skapa data, men också del i själva att analysera datan. Om man blir så väldigt konkret, så säger vi att det finns en samtalsgrupp, det finns sådana som har lett den, vi har tagit in den här enkäten, så sammanställer jag enkäten och så träffar jag den som leder den här gruppen. Så går vi igenom den: ”de har sagt så här och så här, vad tror du det kan betyda? Jag har tänkt så här och hur tänker du?” Eftersom det är aktionsforskning är också lite mitt syfte, ”är det någonting här som vi ska förbättra eller skruva på eller ändra?” Så att analysen är då väldigt tätt kopplad till den här processen.

Det har jag sagt tidigare, att då kan ju också en del av analysen vara just det att vi måste kanske planera om hur vi samlar in data. Bara ett sätt, tänker jag, är hela den här analytiska processen som sker redan i fältet. Väldigt nära, där man kanske försöker att

ha ganska korta cykler av att planera–skapa–analysera, planera–skapa–analysera och flera sådana istället för att tänka sig – ja, nu kommer jag igenom mina fördomar men jag tänker kanske om man gör en jättestor enkätundersökning, att man då har en sådan cykel med att planera–skapa–analysera.

Men sen tycker jag, det finns ju också (.) ett steg som kommer sen, där analysera egentligen börjar då vetta mot att tillgängliggöra, alltså, om jag nu har de här berättelserna och jag har fyra grupper, jag har på något sätt fyra olika grupper, vad kan jag säga tvärs eller över de här grupperna? Och det är ju kanske också där det teoretiska arbetet blir tydligare. Jag tänker nu egentligen att teori som tolkning, det kommer också in i de här forskningssamtalen, men då kommer det in väldigt mycket genom mig som person. Jag kan kanske vissa teorier om social dynamik eller lärande eller vad det nu kan vara som man kan för att lägga på ett material redan när man pratar om det. Men i den här scenen blir det kanske lite mer, eller ännu mer, explicit om man tänker så här, “Okej, men om jag nu då har alla de här erfarenheterna som vi har varit med och skapat tillsammans och vi lägger på det här teoretiska rastret, den här teorin”, säg till exempel för oss praktikteori, typiska teorier som används väldigt mycket, ”så om jag använder det här rastret, vad är det då som man ser, vad träder fram här egentligen?” Och det är en process som också delvis då inte sker i samband med de här medforskarna, utan som en sekundär analys.

Intervjuare: Jag var på väg att fråga hur detta förhåller sig till – och det är inte strikt taget dataarbete – men publikationerna då? Hur de kommer in i det här arbetet kring analys? Är de också, ska vi säga, medförfattade tillsammans med medforskande?

Deltagare: Nej, det är de inte. Jag hade tyckt det varit jättebra. Men där fanns det både begränsningar, när man tittar på vilken typ av projekt det är, att de ställer vissa krav på författarskap och hur det ska lyftas fram. Men också just det här som jag var inne på, en fråga om (.) deras tidsresurser egentligen. Har de tid att samskriva texter? Jag vet inte om det är så intressant, men jag berättar det oavsett. De fick både läsa helheten om de ville, men alla fick också ett utdrag med bara de delarna som angick dem, så att säga. Och så kunde de skriva responser om de ville. Och det gjorde inte alla, men två av fyra

skrev sina responser, som sedan på ett sätt kom med in i publikationen, men så som, så att säga, kapitel som dom har skrivit som ett svar på det som jag hade skrivit.

Men jag tänker (.) om vi går tillbaka till frågan om publikationerna, så som det jag ser att analysera är kopplat till att skapa ett material, så tänker jag också att frågan om att tillgängliggöra är ett analytiskt arbete. Och om man vill så (.) Nu prövar vi lite tankar här, men det kan man ju göra. Man kan då tänka att det här finns någon slags primärt analytiskt arbete i fältet tillsammans med de här medforskarna, att förstå vad är det som händer. Och sen finns det också tänkande som jag gör själv, eller själv, men som jag gör i relation till teori och böcker man har läst, och kollegor som man har pratat med och kanske konferenser man har varit på, och så vidare, och så vidare. Så ett tänkande som baseras på de här gemensamma erfarenheterna, men där de här medforskningspersonerna inte är lika aktuella.

Men jag fungerar också väldigt mycket så att jag tänker genom att skriva. Så jag skriver texter och när jag har skrivit det så är det lite, "jaha, tror jag egentligen det som jag precis skrivit, eller inte?" Och det är för mig olika hur man processar information, men där tror jag för mig att skriva fram sen de här berättelserna, det blir igen en del av analysarbetet, som då också tydligt skilde sig från de här första två. Men jag tänker på något sätt är analys allt det här. För mig. Det fungerar olika i de här olika delarna, tänker jag också.

Intervjuare: Det är inte första gången jag hört humanister säga precis detta. Att skrivandet är en del av analysen. Men det är viktigt att få med. Någonting annat om analyserandet, eller ska vi gå vidare till – som jag förstod det så är du nu i tillgängliggörande-fasen?

Intervjuare: Ja, nej, nu vill jag gärna säga någonting [skrattar]. Jag vet inte om det är så intressant för er heller, men ja, det är vad ni gör med vad ni vill. Men just om vi pratar om publikationer där, tänker jag också att det finns en fråga "Vad är data egentligen i relation till en skriven text, till en publikation?" För jag vet när jag skrev fram projektet så brottades jag ganska mycket med "hur jag gör det på ett rättvisande sätt?" Mycket utifrån det här att vi hade gått hela tiden och sagt att "här skapar vi kunskap tillsammans.

Det här är en deltagarbaserad ansats". Och då kändes det ganska fel att sedan säga, "okej, och nu är det jag som skriver mitt namn på den här boken". Där i värsta fall alla andra som var med och skapade den här kunskapen osynliggörs av forskningsetiska principer, för att de ska vara anonymiserade, för att skydda deras integritet, och så vidare och så vidare. Och jag brottas ganska mycket med det här och försökte att komma fram till hur man skulle göra. Och lösningen för mig blev egentligen att jag sen skrev väldigt mycket om mina egna intryck av de här grupperna. Och om jag inte claimar deras erfarenheter och skriver fram dem som mina egna, hur gör jag då? Okej, men då behöver jag skriva om mina egna intryck. Och på det sättet kanske stärktes också de här autoetnografiska delarna som jag kanske inte hade egentligen med i min planerafas, utan de blev mycket tydligare sen när jag skulle skriva fram det här.

Och i det lyftes också en fråga, vad är en akademisk text och vilket syfte på något sätt fyller den här texten? Och där finns det också de här skillnaderna att tänka så här, det som texten gör, att den försöker framför allt att förmedla data. Alltså det är någon slags sammandragning och i bästa fall så kan man bara skanna av den, så kan man bara läsa ut information ur texten, informationen som man vill förmedla. Eller, och det är kanske lite vanligare nu, bland humanister tänker man sig att det är egentligen en berättelse, att texten i sig försöker att få med läsaren på olika typer av upptäckter och tankeprocesser. På det sättet vetter den kanske mycket mer mot skönlitterärt skrivande, för det viktiga är inte de här datapunkterna, utan det viktiga är att ta med någon på någon slags mental upptäcktsfärd eller så där. Om man gör det så ändras också lite frågan "vad är egentligen forskningsdata och vad är relationen mellan forskningsdatan och publikationen?" Där kanske forskningsdata här blir mycket mer som bakgrunden mot vilken man berättar en berättelse än någon form av uppställning som kan tabellaktigt bara visa att så här, så här *är* det där ute.

Intervjuare: Du anar inte hur ont det gör med att jag måste hålla mig själv i bakgrunden i den här diskussionen.

[båda skrattar]

Intervjuare: Någon gång när vi inte är i en intervjusituation så tar jag gärna den här diskussionen vidare, för det här är vansinnigt spännande. Men jag kan inte (.) Eftersom det inte är jag som gör analysen så kan jag nog inte drabba den stackars analyserande personen med en lång diskussion kring vad som kommer att vara parentetiskt i förhållande till det arbetet, tyvärr.

Deltagare: Nej, och jag tänkte, men jag tyckte att, ja – [ohörbart, skrattar sedan]

Intervjuare: Ja, men absolut värt att ta med. Och du pekar på någonting väldigt, väldigt väsentligt inom humanistisk forskning i allmänhet, tror jag, just att det är inte en självklarhet vad data eller empiriskt material är, på samma sätt som det är inom de mer positivistiska vetenskapsgrenarna. Så att jag tycker att det var värdefullt. Och vid tillfälle hoppas jag att vi får en chans att träffas på riktigt och diskutera vidare. Det skulle vara väldigt trevligt.

Men om vi går till tillgängliggörandet här, just att beskriva och på något sätt se till att andra kan återanvända materialet. Jag förstår att du känner att du möter vissa utmaningar i det här, både på ett rent, ska vi kalla det teoretiskt plan?

Deltagare: Ja, precis.

Intervjuare: Eller epistemologiskt kanske?

Deltagare: Precis, precis så! Vi har en stödfunktion på vårt lärosäte som jobbar med det här, som jag tror är kompetent. Och jag (--) Alla argument som kan läggas fram på varför vi borde göra det här, hur viktigt det är med öppen forskning och öppen data och möjligheten att gå tillbaka (--) Jag har kollegor som håller på med arkivstudier, och ibland tänker jag så, om folk inte då hade samlat in alla sina brev och anteckningar i arkiv, så är det så stor del av forskning som inte skulle vara möjlig idag.

Men eftersom jag inte tänker att det som jag har är data på det här sättet [skrattar till] att man kan bara ge det till någon annan så att de kan göra sina egna tolkningar med det, så tycker jag det är också väldigt utmanande att förstå hur skulle man göra det här bra. Och hur mycket jobb blir det sen när jag måste försöka, och det måste jag kanske inte, men det är det som jag funderar på just nu, måste jag försöka gå tillbaka och försöka

särskilja just min tolkning från det som händer i rummet. Alltså när vi var inne på, att skapa data, det ligger så nära ihop. Och där tänker jag, om jag bara skickar in det material som jag har just nu och någon kommer att läsa det, som inte känner mig, som kanske inte känner mitt sammanhang, hur kommer den personen kunna tolka det? Och jag säger inte att vi inte kan, för det gör vi också i arkivforskning, vi har otroligt gammalt material där vi har väldigt svårt att förstå kontexten. Men ändå, hur mycket ansträngning är rimligt att jag ska göra för att försöka att kommunicera det här, att det här händer och det här var min tolkning, det just nu är mycket mer sammanskrivet.

Kanske också för att mycket av den här datan var inte är inte framtagen med, egentligen, de här tankarna på att det här ska sedan offentliggöras och det här måste från början skapas på ett sätt som är lättförståeligt för andra som inte har varit med i de här processerna. Och ja, så det tänker jag är både delvis de här lite mer grundläggande frågorna om ”vad är forskningsdata och hur ska det här användas?” Och sen de här lite mer praktiska, “vad är rimligt i förhållande till tid?” Tidigare pratade vi om att det kanske inte alltid så lätt att hitta tid till en intervju, men att sitta nu flera veckor efter [skrattar] att man har avslutat ett projekt, det är avrapporterat, det är klart, man kanske är mitt i ett annat projekt, men nu går tillbaka och gör det här jobbet för (.) den här lite okända framtiden, där man tänker att kanske någon kommer använda det. Kanske också i kombination med att jag kan känna mig lite tveksam hur mycket nytta den här datan kommer att göra. Det gör kanske att Jag är inte så jättemotiverad, om jag är helt ärlig, att göra det här jobbet. Jag har lovat att jag ska göra det, jag kommer att göra det, men det har en tendens att ändå nedprioriteras hela tiden när man ska göra annat istället.

Intervjuare: Jag funderar på, dels har du adresserat de här frågorna till datastödet på ditt lärosäte, eller är det det här vanliga fallet att man vill ändå inte ställa till alltför mycket besvär, så man säger att ja, det ska jag göra?

Deltagare: Nej, det har jag gjort. Jag har också gett exempel på den datan som, som jag har och sagt “Kan vi inte titta på det här? Så här så här till exempel ser det ut. Vad tror du om det här?” Så har det här datastödet spelat tillbaka det faktiskt till er på SND. Där tror jag det har funnits en diskussion och då har SND kommit fram till att allt det här är väldigt värdefullt och ska gärna bevaras. Och så riktar vi oss ju lite (.) efter det såklart.

Bra att det spelas in, bara så att ni hör [skrattar]. Det här oidentifierade lärosätet gör allt som SND säger [ler].

Intervjuare: Ja, jag tror inte att det är så det kommer att fungera [båda skrattar]. Men jag ska se till att föra fram det till de som har suttit med de här frågorna. Och det andra som jag funderade på då. Du säger att det tar en del tid och man känner sig kanske inte helt motiverad att sätta sig med det för att det finns olika anledningar att fundera kring framtida bruk och så. Men vad skulle du ha gjort (--) om du visste det du vet nu kring tillgängliggörande av data, vad skulle du ha gjort annorlunda i tidigare faser, tror du?

Deltagare: Jag tror att om vi vill att forskningsdata ska bevaras för framtiden, då funderar jag på om den inte behöver bevaras på ett sätt att det faktiskt går att följa större delen av forskningsprocessen. Nu om vi tar ett väldigt konkret exempel. De här grupperna som jag har pratat om, några av dem var digitala. Så då har man en digital grupp. Och sen så skickar vi ut det här formuläret. Där det till exempel finns en fråga, "hur uppfattade du stämningen"? Och så har vi det här som jag sa, "bra, bra, okej" och så vidare. Det som jag har sparat som forskningsdata, det är ju bara de här enkätsvaren. Så det som jag kan tillgängliggöra, det är att säga att "det fanns ett möte, det var så här långt och här är sju svar som är alla på ett sätt enstavig på hur stämningen var". Jag tycker att det som man då kanske skulle behöva fundera över: skulle man inte ha spelat in själva mötet innan? Och det hade ju varit möjligt. Och kanske om jag inte hade tänkt att "det här blir del av min analys" då hade man ju haft möjligheten att säga, ja men här finns på ett sätt någon form av data. Och sen finns den här andra datan så att man på något sätt förstår helhetskontexten. Sen blir ju hela frågan där, men skulle det vara möjligt? Vi diskuterade det här, ska vi spela in och bestämde att det blir inte bra för de här grupperna, när de känner att allt som de säger spelas in precis hela tiden. Men jag tror att jag skulle mycket mer fundera i de termerna, vad är det som jag också måste skicka med så att mina forskningsdata får lite mer kontext, att de blir lite mer förståeliga. Och kanske i det också diskutera med forskningspersonerna lite mer. "Är det okej att vi tar med det här också? För att vi vill gärna tillgängliggöra det."

Nu kommer jag in på en helt annan fråga. Jag tycker att det är för mig en fråga som är helt olöst. Hur kommunicerar vi behovet av att bevara forskningsdata till

forskningspersonerna? Idag så är ju många personer ganska rädda om hur vi hanterar deras data. Och jag tycker det är ändå annorlunda ”okej, men vi tar med det här i det här forskningsprojektet.” Eller bara så som ni gjorde nu ”okej, men det här spelas in. Den här inspelningen tar vi bort direkt efter, så transkriberar vi. Så kommer det här att leva vidare i anonymiserad form.” Okej, check. Men säg att om man nu gör en videoinspelning på ett Zoom-möte som ska bara leva i all oändlighet. Tycker människor att det är okej? Är värdet tillräckligt stort för det här identitetsintrånget? Där tycker jag att jag ser också en viss spänning kanske ibland mellan det som etikprövningsmyndigheten skriver fram som best practices och det som jag ibland förstår från öppen data. Det finns ju också en tanke om att det ska vara så begränsat som nödvändigt, men ändå ett önskemål om att göra forskningsdata tillgängligt. Och där jag måste – nu kommer vi till det här med missnöjet, men kanske också lite med utmaning – jag tycker att vi kommunicerar det här ganska dåligt till våra forskningspersoner. Och det som de får idag, det är en ganska luddig skrivning, det vill säga att ”din data gallras ifall det inte har fortsatt forskningsvärde.” Och då tänkte vi, “okej, men det möjliggör för oss att avgöra, är det här forskningsdata som är intressanta för framtida forskning, då kan den sparas, annars så kommer den gallras.” Men jag tycker att den här formuleringen är så otransparent. Jag tror inte att forskningspersoner vet vad de samtycker till.

Och då blir ju nästa fråga, betyder det då att vi måste gå in och anonymisera all data som vi har? Och det skulle jag också, för så ser inte min data ut, det är persondata och försöker inte att undvika att nämna personer och platser och så. Så där tycker jag att det finns en forskningsetisk utmaning som jag inte riktigt har hittat ett bra förhållningssätt till i min forskning.

Intervjuare: Nej, och jag är osäker på om det finns någon standardlösning någonstans där ute. Men jag inser också att jag inte har frågat dig om (--) dels i det här med lagringen, jag har på något sätt förutsatt att lagringslösningen har fungerat bra hela vägen fram tills den här fasen.

Deltagare: Jo, men det tycker jag. Och det är var för min del är väldigt oproblematisk. Vi har ju då en IT-stödfunktion. Och så säger man, “jag behöver tillgång till den här lösningen”, så bokar man en tid eller man kommer överens om en tid. Och så får man

skriva in sig på någon mejladress eller någon webbplats och så tar han kontroll över ens egen dator som känns lite läskigt och så. Tre minuter senare är det installerat och nu finns det bara som en ytterligare mapp på min dator att jag har de lokala filerna och så finns det där. Det har i grunden alltid fungerat. Någon gång var det någon uppdatering, men då skrev jag till honom och så löste han det inom någon dag eller sådär. Så det tycker jag har fungerat väl.

Intervjuare: Och (.)

Deltagare: Vill ni veta vad vi använder?

Intervjuare: Nej, det behövs inte, utan att det går räcker alldeles utmärkt. Däremot så undrar jag lite grann över vilka verktyg eller programvara eller tjänster som du har använt då, inte minst under analysarbetet och om det har varit gnissel. Vi har hört från andra intervjupersoner att det ibland kunde vara gnissel eller komplikationer med verktyg. Så jag var bara nyfiken att höra vad du har använt för någonting för olika databit (.) Alltså vad spelar man in i, vad analyserar man i? Den.

Deltagare: Precis. Jag har spelat in ganska mycket, digitala, så Zoom, Teams, sådana tjänster har vi använt mycket för att spela in. Och då gör vi så att vi alltid spelar in på vår lokala dator och inte på molnet. Sen så har jag ett sådant här gammaldags transkriberings-, alltså ljudupptagningsgrej, ni vet, som jag kan ta med. Och sen med USB in i datorn. Nu har jag också en lite mer modern telefon som kan också spela in utan att det sparas på molnen, utan att det bara sparas lokalt på telefonen. Så då har jag gått över faktiskt till att använda telefonen, men då också med den här lokala inspelningen.

Jag funderade lite på olika sådana här enkätprogram. Nu vet jag inte om det var jätteviktigt eller inte, men jag tyckte det var väldigt bra att kunna bifoga det här dokumentet till forskningspersonerna i själva enkäten. Så det blev faktiskt en fråga som var ganska vägledande för vilket program jag valde sen. Jag ville ha en fråga där man kunde gå in och läsa hela den här pdf-beskrivningen ifall man hade någon fråga. Och då landade jag på ett kommersiellt program, som hette någonting. Är det viktigt vad det hette? Jag kan försöka komma ihåg, nej. Det var ett kommersiellt program som just

hade möjligheten att ladda upp filer. Så då använde jag det. Och det tyckte jag nog fungerade sådär halvt bra. Men jag tänker att så är det ju med alla. För det första så behöver man lära sig och sen verkar ju alla program ha sina nackdelar. Eller plötsligt fungerar det här inte så bra. Men i grunden så var det väl, att man kunde ha olika följdfrågor och sådana saker som jag tyckte var ganska bra.

Och nu låter det ju enkelt, men för mig är också papper och penna när man skriver sina fältanteckningar, en fältanteckningsdagbok, där man bara skriver ner. Och sen så skriver jag rent i ett vanligt Word-dokument. Så ofta är det ju inga jätteavancerade tekniker som vi använder. Jag funderade lite på att koda mitt material och tittade också på någon sån där kodningsmjukvara. Men här kommer vi lite också tillbaka till de epistemologiska frågorna [skrattar]. Jag tänker kanske inte att man ska lägga så stort vikt vid enskilda datapunkter. Man säger inte att ”just det, i den här intervjun så säger den här personen det här. Och då kan jag visa att det var så.” Så då kände jag att det hjälpte mig inte så mycket med kodningen att ha den typen av spårbarhet. Utan då blev det mycket mer (--) Jag hade också textmassa, Word-filer, beskrivningar och berättelser och saker som sammanställdes. Jag skrev mycket typ (.) dossierer eller sammanställningar. Okej, men vad har hänt i den här gruppen så här långt? Och så sammanställer man och bara skriver. Kanske också för att jag sa att jag processar gärna genom att skriva och tänka genom att skriva, så skriva fram någonting. Och så kan man dela det med de här medforskarna eller titta på det själv igen och försöka förstå vad som finns här egentligen. Så det var nog inte så avancerade verktyg, tror jag inte.

Intervjuare: Nej, okej. Bevarandefasen, eller sektorn här, är alltså tanken att vi pratar om arkivering vid lärosätet.

Deltagare: Precis.

Intervjuare: Jag vet inte om du har kommit till det stadiet eller om du har funderat kring hur det ska gå till eller vad du förväntas göra. Eller sådär.

Deltagare: Nej, det kanske är så att jag ska sätta en missnöjd gubbe igen. Nej, för jag tror att (.) Nu är det sånt som jag kanske inte borde berätta för SND. Hos oss är det

väldigt tydligt att när ett forskningsprojekt avslutas då går ansvaret för forskningsdata över till huvudmannen. Så det är inte längre jag som enskild forskare som har ansvaret för den här forskningsdatan utan då är det egentligen den här forskningsdata-stödfunktionen som ska ta vid. Så arkivering eller det här med att bevara, det är egentligen inte mitt ansvar, förutom det här att tillgängliggöra. Men nu när vi pratar om det, om jag är helt ärlig, så har jag också känt att det här inte är mitt ansvar. Så jag tror inte att det har hänt. Jag tror att min data ligger helt enkelt kvar på den här lösningen som jag hade för att spara det under tiden. Så jag vet faktiskt inte, för det är (.) Så att, ja, men då är det någon annan som tar vid och så tänker man bara, de har säkerligen gjort det, de ska.

Intervjuare: Ett rimligt svar.

Deltagare: Ja, det vet jag inte [skrattar högt] men ett ärligt svar.

Intervjuare: Jo, och SND är ju inte Riksarkivet, till att börja med. Så det här är ju lite skilda. Vi är ju främst så att vi är för tillgängliggörandet, även om vi naturligtvis (.) tycker att arkivuppgifterna hos huvudmannen ska fullgöras också.

Deltagare: Ja, men det tycker jag också.

Intervjuare: Men vi kommer inte att skicka ut några hit-män.

Deltagare: Nej, och det är ju viktigt att [ohörbart] [skrattar].

Intervjuare: Vad Riksarkivet gör vågar jag inte svara för. Det är möjligt att man vill. Och slutligen (.) rapportering där. Eller jag skulle säga också med bevaring, det är inte någonting som du har diskuterat med stödfunktioner egentligen i någon större omfattning, eller? Det är en annan fråga, men

Deltagare: Alltså, inte resultaten. Vi har ju diskuterat, men hur ser processen ut? Så kommer ju stödfunktionen egentligen in ganska tidigt. Och då är kanske också(--) Nu sa jag inte det, men om man pratar om Planera, så planera är kanske också då dela av vad som händer med datan sen? Så där finns det ju ganska tidigt, ett samtal där man förstå att ”jag ansvarar för den här biten och efter den här biten så är det någon annan som tar vid.” Så på det sättet har jag diskuterat det med stödfunktionen. Och känner

också att det här är förankrat och det är så som det ska vara hos institutionen och inte mitt eget påhitt. Men jag har inte sen gått tillbaka och diskuterat i mitt enstaka fall, “vad har hänt nu med den här datan? Och har ni tagit den? Har ni gjort det som ni skulle?”

Intervjuare: Nej. Okej. Slutligen så har vi den här sektorn som heter Rapportera och det är ju så att beroende på storlekar på projekt och finansieringsformer av projekt och finansiärers olika önskemål och så där så finns det ju krav som ställs på hur data ska hanteras i olika stadier på olika vis. Det kan vara krav på datahanteringsplaner som ska redovisas eller krav på tillgängliggörande som ska redovisas eller så där. Så att i den här sektorn så har vi liksom samlat alla de här (.) all den rapportering som behöver göras för att visa att man har uppfyllt olika krav. Och det kan också vara så att man inte har några sådana krav ställda på sig. Så att det är också en möjlighet att man inte har haft något behov av att rapportera eller liknande. Men den finns med av den anledningen så det är därför som vi kommer dit nu.

Och den kan ju lite grann också gå in i de andra, som underliggande att man behöver – du pratade till exempel om en etikprövningsansökan. Det är ju ett typiskt rapporteringskrav som ligger i planeringsstadiet redan. Men har du stött på eller varit tvungen att rapportera andra delar av datahanteringen under eller efter projektet?

Deltagare: Nej, inte(--) Alltså, vi måste anmäla, eller ska anmäla, alla projekt som hanterar forskningsdata till lärosätet. Så att de har koll, även på den här stödfunktionen, så att de vet att “här kommer det så småningom komma in data som ska arkiveras” och så vidare. Då ska vi också upprätta en datahanteringsplan där vi från början säger hur vi gör vi med den här datan. Och sen så är det här med att tillgängliggöra. Det är också en del av rapporteringen egentligen. Det är någonting som också är sagt på lärosätet, det finns önskemål om att vi tillgängliggör forskningsdata, och då ska vi rapportera att ”vi har gjort det här projektet med den här och den här datatypen och så” (..) Men inget utöver det vad jag kan komma på.

Intervjuare: Nej. När det gäller DMP, det stämmer då som det är skrivet här att det skapas en datahanteringsplan vid planeringsfasen redan. Det ligger liksom tidigt i projektet.

Deltagare: Precis, men jag skulle nog, om jag skulle skriva det [skrattar] att det ska skapas en DHP i planeringsfasen. Jag tror inte att jag skapar det i planeringsfasen. Jag tror att skrivningen är väldigt konkret att det ska skapas i planeringsfasen eller så fort som möjligt när projektet kommit igång eller någonting sånt. Med det sagt, det här projektet tog några år och jag tror att det var också mycket under projektets gång som högskolan byggde upp den här datastödfunktionen. Många av de här rutinerna fanns inte riktigt när jag började på precis samma sätt utan blev etablerade allt eftersom.

Intervjuare: Ja. En fråga då som du gärna får svara på med handen på hjärtat. Hur stor nytta upplever du haft av den här datahanteringsplanen?

Deltagare: Alltså med handen på hjärtat så tror jag inte att jag någonsin skrev en datahanteringsplan, nej.

Intervjuare: Okej. Det var väl i princip det. Vi börjar närma oss slutet av intervjun här. Men om du börjar med att ta dig lite tid och bara titta på de punkter som har antecknats här. Jag vet inte hur mycket du har hunnit titta på dem under–

Deltagare: Nej, inte så mycket. De är också ganska små hos mig.

Intervjuare: Kan du förstora lite grann, tror du?

Deltagare: Ja, jag kan också läsa dem men jag måste komma riktigt nära.

Intervjuare: Men ta lite tid och kika på dem och säga om det är någonting som behöver justeras på något sätt.

Deltagare: (...) Ja, men jättebra. Det enda som jag kanske funderar över. Jag tänker att det är sant så som det står, men där under Planera, du skriver att “ganska stor del av data är inte planerade”. På ett sätt tänker jag att det är precis sant för det följde ju det här lite mer etnografiska. Man är i ett fält och så händer saker som man kanske inte alltid kan kontrollera, utan det händer. Samtidigt finns det också i sättet att arbeta någon slags planering för att möjliggöra att oplanerade saker kan hända. Så det är, oplanerat men inte planlöst om ni förstår lite. Men det är kanske(--) Bara som ett förtydligande, men ja.

Intervjuare: Det hittar du en formulering för ser jag [sagt till antecknaren]. Sen är det, det här med de små nöjdhetsfigurerna då. Om du skulle vilja vara snäll att placera in nöjd, lik(--) Vänta nu, det måste stå någonstans var den var (.) ingen åsikt var det, just det, nöjd, ingen åsikt eller missnöjd med de här olika faserna, och möjligheten att göra det som du känner att du förväntas eller vill göra med data.

Deltagare: Ja. Men då känner jag mig nöjd med Planera. Och jag känner mig nöjd med att Skapa. Då känner jag mig missnöjd med resten då. Men det skulle jag tycka vore fint för att, då kan jag ju leva upp till det här som jag lovade, att jag skulle vara mest missnöjd. Nej, så kan man ju ha ett långt samtal om varför man är missnöjd? Det är lite olika skäl i de här olika boxarna. Men jag tänker, ja, du ställer ju den frågan, men om man skulle göra det här projektet igen, då tänker jag ändå att det finns förbättringspotential i alla de här fyra. Så att

Intervjuare: Det är väl så man får tolka –

Deltagare: inte så att här var det jättenöjt, det var jättebra. Utan snarare så att, ”ja men, här ska man ändå titta över en gång till kanske.”

Intervjuare: Utrymme för förbättring, absolut.

Deltagare: Ja.

Intervjuare: Och slutligen då, blev det en likgiltig kvar där? Okej. Om man nu tänker sig någon slags drömscenario. Allting är perfekt. Hur skulle det se ut? Antingen i termer av små eller stora punkter, förändringar. Eller någon slags, mera, större programförklaring, det är upp till dig.

Deltagare: Ja, det är svårt att hitta rätt nivå på men. När jag tänker på forskningsdata och utmaningar så tänker jag faktiskt inte framför allt på de tekniska utmaningar som vi har, utan då tänker jag mycket mer på den här frågan, den här stora epistemologiska frågor “vad är egentligen forskningsdata? Hur avbildar vi någon slags verklighet?” Och i det också, “hur skapar vi ett förtroende i den verkligheten som vi försöker att beskriva?” Mot bakgrund av att vi lever i en tid där det blir vanligare och vanligare också i politiska diskurser att inte ta de här beskrivningarna av verkligheten för sanna, utan där de här

beskrivningarna blir mer och mer ifrågasatta. Då tänker jag att frågan om vad är forskningsdata, hur kommunicerar vi den här dubbelheten av att all forskningsdata är tolkad – det här är inte bara att jag beskriver en verklighet som finns där, rent objektivt, för mig. Men det jag ändå också kan säga är att jag har jobbat väldigt länge på att försöka att göra tolkningar som kan vara relevanta för oss som ett samhälle och som därför förtjänas att tas på allvar. Och i det tänker jag att forskningsdatahantering blir då en fråga, men inte en instrumentell fråga, men just kanske som en av de här praktikerna som vi har inom forskning för att skapa tilltro till vårt material, till våra tolkningar, till våra perspektiv.

Intervjuare: Så dels ett scenario där vi har förtroende för data och de tolkningar/perspektiv som kommer ur dem. Och dels(--) Du sa också någonting om de här olika epistemologiska frågorna kring vad data är, att man kanske ska tänka sig ett scenario där de (.) epistemologiska, den epistemologiska grunden för data inom ett område tas hänsyn till, någonting sånt? Är det däråt?

Deltagare: Jo, precis. (.) Men jag tror att (.) om man har epistemologiska åsikter som tänker sig att antingen visar den här datan verkligheten eller så visar den inte verkligheten, då hamnar man ju lätt i den frågan att antingen måste jag köpa hela det här paketet eller så avvisar jag hela det här paketet. Eller så kommer man till att "här finns motstridiga data så inget av det här kan vara sant". Nu om vi pratar om klimat så kan man hitta ett sätt "Nej, men det är inte alls sant, det finns inga klimatförändringar" och så försöker man peka på att det finns motstridig data. Och det tänker jag grundar sig i en just epistemologisk tanke kring att data är en 1:1-kopia av verkligheten. Men där vi skulle komma till att här finns det otroligt smarta personer som använder de bästa tekniker som vi har till att komma fram till de mest troliga slutsatserna om hur verkligheten ter sig just nu för oss. Då tror jag att vi som personer och individer, men också som samhällen, skulle kanske kunna relatera till mycket av forskningsdata på ett annat sätt.

Vi har ju en minut. Igår så lyssnade jag på Gomorron Världen [notering: radioprogram]. Där hade de ett inslag om de nya kostråden. Man hade forskare som tagit fram dem utifrån hur är det egentligen med kost och vad är bra för människans kropp och för

miljön och hållbarhet. Och så innan dess hade man en panel som diskuterar det, och där tycker jag det blev väldigt intressant när vi hör debattörer som säger att “ja men de här forskarna förstår ju inte riktigt människor, de hittar på, men de förstår inte alls hur man kan jobba med mänsklig omställning”. Då tänker jag att det finns en förståelse av forskning, av data, av tolkning som är väldigt enkel. Och som då också leder till att det blir väldigt lätt att avfärda de här positionerna som många av oss jobbar väldigt mycket och hårt på [skrattar] att etablera och kommunicera. Om nu tänker på alla våra fält [skrattar]. Slaget om verkligheten.

Intervjuare: Ja, vi får bara kämpa på i den biten tror jag tyvärr. Är det någonting annat som du vill lägga till innan vi avslutar?

Deltagare: Jo, bara en liten sak som jag har tänkt på som ni också får göra med vad ni vill. Men eftersom jag jobbar med de här **deltagarbaserade metoderna** så brottas jag också lite med den här frågan om hur jag ska hantera forskningsdata som på ett sätt blir en del i det här gemensamma analysarbetet. På något sätt vill jag dela den här forskningsdatan med dem. Och då är det i grunden alltid deras egen forskningsdata. Och så jag måste dela med dem. Samtidigt är de datalagringslösningar som vi har, de är ju stängda. Där kan inte vem som helst komma in. Det är precis idén att de ska vara säkra. Där vet jag ibland inte riktigt hur jag ska göra. Sen har jag konstiga lösningar “den ligger där i vårt jättesäkra moln” men ibland ligger det också i en Google Drive, med en länk, som i grunden vem som helst som har den här länken kan gå in och läsa. Och så försöker jag ta bort det direkt efter mötet. Men där har jag en utmaning som jag inte riktigt kan hitta ett bra sätt att hantera. Om man jobbar med den här typen av forskning där det också ingår att dela data, skulle det kunna finnas (.) halvöppna [fnissar] eller vad vet jag, datorforskningslagar som man kan öppna upp då för vissa medlemmar av allmänheten, som

Intervjuare: Det ligger ju bortanför vår förmåga – och med vår menar jag då oss två – att åstadkomma det. Men vi ser till att det här kommer in i projektet. För att lagring är en central fråga. Det finns så många frågor att ställa kring lagring. Det här är ju en väldigt viktig bit av det, så jag är glad att du tog upp det! Så stort tack för din medverkan. Jag tar och stänger av inspelningen nu till att börja med.